Ao. 1856. Dingsdag

No. 124. 14 October.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE-BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 9 October 1856.

Ter algemeene kennis wordt gebragt, dat de wijziging van eenige bepalingen waaraan de boschnegers onderworpen waren, waaraan bij resolutie dd. 26 Augustus j. l. (Gouvernements Blad No. 8) openbaarheid is gegeven, bij acte de dato heden, ook aan het Opperhoofd der *Saramaccaner* Boschnegers is aangekondigd geworden.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 10 October 1856.

Bij Gouvernements-resolutie van heden No. 1271, is aan den fungerende Stads-Geneesheer, belast met de functie van den Chirurgijn - Majoor bij de Schutterij, Chs. Laudré, verleend een *binnenlandsch verlof* voor den tijd van *veertien* dagen, en tot de waarneming van zijne functien, gedurende dat verlof, gequalificeerd de Officier van Gezondheid 2e. klasse F. A. C. Dumontier.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 10 October 1856.

Alzoo Alida Dorothea Negele geboren Davidson, van het Gouvernement heeft verzocht, om het erf gelegen aan de *Zwartenhovenbrug straat*, bekend in de 2e. Buitenwijk onder No. 38, in pacht te bekomen.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten op bedoeld erf, eenig eigendoms of ander regt te kunnen doen gelden, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, hunne reclames, met overlegging van bewijsstukken, ter Gouvernements Secretarie in te dienen.

De Gouvernements - Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 6 October 1856.

Van wege Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer Kolonie, wordt hiermede bekend gemaakt, dat, ten gevolge van de daartoe gedane verzoeken, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden aan de navolgende slaven, als:

1o. Aan het slavenkind *Julius*, geboren in 1853, zoon van *Coquette*, toebehoord hebbende aan plantaadje *Geijersvlijt*, divisie *Para*.

2o. Aan de slavin *Jansie*, geboren in 1804, (moedersnaam onbekend), en hare kinderen *Lourens*, geboren in 1820 en *François*, geboren in 1826, toebehoord hebbende aan Henrij M. Louzada.

3o. Aan de slavin *Catharina*, geboren in 1836, dochter van *Hendrina*, toebehoord hebbende aan B. en A. de Vries.

4o. Aan den slaaf *Garçon*, geboren in 1813, zoon van *Annette*, afkomstig van C. Kersten & Co., voor den vrijdom en bekend gestaan hebbende op het Respect van den Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking, onder het toezigt van H. van Meerten, als Curator ad hoc.

en 5o. Aan de slavin *Charlotte*, geboren in 1820, dochter van *Azetta*, en hare kinderen: *Louisa*, geboren in 1848, en *Johannis*, geboren in 1855, toebehoord hebbende aan plantaadje *Vlugt en Trouw*, divisie *boven Cottica en Perica*.

En dat gemelde gemanumitteerden voortaan de namen zullen voeren, van:

1o. *Julius Franciscus Luijter.*
2o. *Jansje Louz.*
Petrus Laurens Louz.
Albertus François Louz.
3o. *Catharina Wried.*
4o. *Garçon Inanuël.*
5o. *Geertruida Charlotta Wartena.*
Christiana Louisa Wartena.
Johannis Louis Wartena.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 12 October 1856.

Op den 3den October 1856 zijn in ondertrouw opgenomen:

Duncan Munro, zich noemende en schrijvende Duncan Cameron Munro, weduwenaar van Ann Louisa Catharina Schorrenberg

en

Mary Theresia Campbell.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. F. VAN AMSON.

Tweede afkondiging.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich uit de stad en hare omstreken hebben verwijderd:

De slavin *Francika*, aankomende L. Tonzel.

De slaaf *Alexander*, aankomende M. van Aberkrombie.

Terwijl sedert 1o. September jl. nog als afwezig is opgegeven:

De slaaf *Charles*, aankomende plant. *Nieuwhoop*.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834, G. B. No. 1, vastgesteld.

Paramaribo, den 10 October 1856.

De prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Transporten.

(13630) Den 6n. October 1856. Abm. W. Oppenheimer n. ux., Albt. W. Oppenheimer n. ux. en Abm. W. Oppenheimer qq. Albt. W. Oppenheimer qq. en J. Oppenheimer qq., G. Oppenheimer n. ux., Erfgenamen van wijlen de Weduwe Levij Abraham aan W. van Thol Jr., van het Huis en Erf aan de *Keizer Straat*, N. W. La. A No. 158, O. W. La. B No. 116.

Den 7den. C. J. Vanier, H. P. C. Waring, G. P. Leije en F. E. van Bergen, de eerstgenoemde voor de *helft* en de *drie* overige *ab intestato* Erfgenamen van wijlen de Wed. F. L. van Bergen geb. Vanier aan E. Reach, van het Huis en Erf aan de *Weide Straat*, N. W. La. D No. 70, O. W. La. D No. 272.

Hijpotheek.

Den 10den. P. A. Bruggeman 1e. *Hijpotheek* ten behoeve Weesmeester dezer Kolonie voor diverse minderjarigen en te vestigen op de Huizen en Erven aan de *Rust en Vrede Straat*, N. W. La. E No. 138 en 139, O. W. La. D No. 3 | 4.

Paramaribo, den 10 October 1856.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

[13136] De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 28n. November 1856, des voormiddags te *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De plantaadje **SARAH** cum annexis, gelegen in *Coronie*, tusschen de plantaadjen *Burnside* en *Leasowes*, aankomende John Bent (nu boedel.)

Paramaribo, den 13 October 1856.

SIMON ABENDANON Sz.

SEQUESTERS

van de Plantage *Nieuwhoop*, bieden inschrijving, het hoogste bod goedgekeurd

wordende, te koop aan, tegen *Kontante betaling:*

20 VATEN SUIKER,

om voor rekening en risico van den kooper, binnen 8 dagen, van plantage af te halen.

Zullende de Inschrijvings billetten ter Griffie ~~van het Geregtshof tot~~ Donderdag den 16den dezer, des morgens ten 9 ure, worden aangenomen. (13137)

Paramaribo, den 13 October 1856.

Nieuwstijdingen.

Paramaribo, *den 13 October 1856.*

Laatstleden vrijdag avond heeft de WelEerwaarde heer Do. C. van Schaick, in het kerkgebouw der Hervormde Gemeente alhier, eene openbare voorlezing gehouden *over en in het belang der Mettray.*

In het eerste gedeelte dier rede ontvouwde de Spreker den oorspong, het doel en de inrigting der *Mettray*, zoowel in Frankrijk, als later in Nederland, in navolging van *das Bauer Haus* te Hamburg; in het tweede gedeelte werd, met het oog op den stoffelijken en zedelijken volkstoestand der mindere klasse, en op de hervorming welke onze kolonie te gemoet gaat, het noodzakelijke en wenschelijke en heilzame eener dusdanige stichting op onzen bodem, in het breede aangetoond; terwijl het derde gedeelte werd toegewijd aan eene uiteenzetting van het beginsel, hetwelk geleid heeft, om alhier bepaaldelijk een *Protestantsch Surinaamsche Mettray* in het leven te roepen op *Lustrijk* aan de *Commewijne.*

De rede werd gesloten met eene opwekking, om het voorgenomen doel te ondersteunen en den wensch, dat ook voor de andere gezindten, dergelijke inrigtingen spoedig in het aanzijn mogen worden geroepen en, door algemeene broederliefde onderschraagd, naast elkander mogen bloeijen, ten nutte van onze arme en weeskinderen.

Gisteren voormiddag te *elf* uur, heeft er eene vergadering van de leden der *Protestantsch Surinaamsche Mettray* plaats gehad. In die bijeenkomst heeft het voorloopig bestuur, bij monde van den WelEerw. Heer C. Conradi, verslag gedaan van deszelfs werkzaamheden en verrigtingen. Vooraf nam Z. Ex. de Gouverneur, die deze bijeenkomst, even als die van laatstleden Vrijdag, met zijne tegenwoordigheid had vereerd, het woord, en gaf te kennen, dat hij, bij zijne aankomst in deze kolonie, den toestand der mindere klasse en inzonderheid de opvoeding der armen kinderen, met bijzondere aandacht en belangstelling had gadegeslagen, en van menige zijde zich daaromtrent had laten voorlichten, en langs dien weg tot de overtuiging was geraakt, dat de oprigting van een Etablissement, tot opvoeding en zedelijke, godsdienstige en landbouwkundige opleiding van armenkinderen, een noodzakelijk vereischte voor Suriname is geworden, en aan eene doelmatige inrigting en leiding zoodaniger stichting, het toekomstig welzijn dezer volkplanting ten nauwste verbonden is; dat Z. Exc. ter verwezenlijking van zulk een plan, de medewerking had ingeroepen van de Voorstanders der Moravische Broeder Gemeente, die door hunnen werkkring, zich bij uitnemendheid geschikt voordeden, om de jeugd uit de volksklasse, naar den wensch van het gouvernement te vormen; doch, dat de aangewende poging gestuit had op bezwaren, die men, tegen eene vereenigde opleiding van kinderen, tot verschillende gezindten behoorende, meende te moeten opwerpen; dat een dergelijk aanzoek bij de Roomsch Catholijke geestelijkheid alhier, schipbreuk heeft geleden op hetzelfde bezwaar, dat zij tegen eene gemengde opleiding had ingebragt; dat die omstandigheid oorzaak is geweest dat Zijne Excellentie van zijn eerste plan tot oprigting van een gesticht, in hetwelk armenkinderen, zonder onderscheid van godsdienst, zouden worden toegelaten, heeft afgestapt, en later de gelegenheid heeft aangegrepen, om een voorstel van de Heeren C. Conradi en C. van Schaick, hetwelk eene geheel andere bedoeling had, te leiden tot de oprigting eener *Protestantsche Mettray*, waartoe de door hen bereids aangekochte plantaadje *Lustrijk* eene schoone gelegenheid aanbood; en dat daaruit voortgesproten is die inrigting, waarvan de eerste grondslagen zijn gelegd en tot voortzetting waarvan de tegenwoordige vergadering geroepen is, om een vast Bestuur te kiezen.

Na deze toelichting werd de Heer Conradi door Zijne Excellentie verzocht, de op zich genomen taak te vervullen en verslag te doen van de bemoeijingen en verrigtingen van het voorloopig bestuur. Daaraan voldaan zijnde, bleek het, dat, in afwachting van 's Konings goedkeuring en aanneming van het Beschermheerschap der Mettray, de voorbereidende werkzaamheden, zoo wat betreft de verbetering van het woongebouw, het schoonmaken van het terrein, de herstelling der waterleiding, als den aanbouw eener boerenwoning, met den meesten ijver zijn aangevangen en voortgezet; dat tot *medestichters* zijn toegetreden een 38tal onzer achtingswaardige medeburgers, die te zamen voor eene som van *f* 3,370 hebben ingeteekend; als *leden* een aantal van 151, wier bijdragen *f*. 1848 beloopen, en als *donateurs* en *donatrices* 81, die te zamen voor *f* 842 hebben ingeschreven; zoodat het gezamenlijk bedrag der inteekening, met inbegrip van de door het gouvernement gedane gift van *f* 1000 —, eene som van *f* 7060 beloopt, ongerekend de inschrijving in drie buitendistricten, waarvan de lijsten nog niet zijn ingekomen.

Na het einde van het verslag, tot de verkiezing van een vast bestuur overgegaan zijnde, bleek — behalve de leden van het voorloopig bestuur, welke bij acclamatie zijn benoemd — uit de stembilletten de keuze der vergadering zich te bepalen tot de Heeren I. H. G. Roux, A. Wildeboer, Egbert van Emden, H. Wright en A. de Man.

Wij wenschen dat deze inrigting, wier doel en strekking den gunstigsten invloed op het stoffelijk en zedelijk welzijn der volksklasse uitoefenen kunnen, de algemeene belangstelling in ruime mate tot zich moge trekken, en ieder weldenkend burger, en vooral zij, die met geldelijke middelen ruim gezegend zijn, zich opgewekt gevoelen om naar vermogen, krachtdadig tot haren vooruitgang en bloei mede te werken.

Het klimaat der Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

In een der dagbladen vindt men het volgende omtrent het klimaat der Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Opmerkelijk is het groot verschil der temperatuur tusschen de uitersten op eene en dezelfde plaats, welk verschil overal blijkbaar is, behalve op de kust van de Stille zee, die een schier Europeesch klimaat heeft. In den zomer is de warmte gedeeltelijk bijna eene tropische. Planten, die in de tropische gewesten rijpen, en maar een zomer haren tot vollen wasdom noodig hebben, gelukken uitmuntend in de zuidelijke staten en in de vallei van de Missisippi, en maken de voornaamste producten van den uitvoer uit. De warmtelinie van 80 graden Fahrenheit in den zomer (d. i. de noordelijke grenslijn van de landstreken, in welke 80 graden in den zomer de middelbare temperatuur uitmaakt) omvat alle staten van den Mexicaanschen zeeboezem, terwijl zij Europa in het geheel niet of hoogstens in een klein gedeelte van Sicilie aandoet, en maar even langs de Afrikaansche kusten van de Middellandsche zee heenstrijkt. De warmtelinie van 75° Fh. (18⅓° R.) doet Baltimore, Louisville en St. Louis aan, en gaat op de groote steppen nog veel noordelijker op; vervolgens gaat zij over de Zoutzeestad dwars door de vallei van de Sacramento en San-Joaquin in Californie. In Europa strijkt deze warmtelinie maar even langs de noordkusten van de Middellandsche zee heen, en wel ongeveer op gelijke breedte als in Noord-Amerika. Derhalve hebben in den zomer Noord-Amerika en Europa onder gelijke graden breedte gelijke temperatuur en voor zoo verre de Vereenigde Staten op lagere breedte liggen, zijn ze positief warmer dan eenig punt in Europa. Hierop zijn intusschen twee uitzonderingen; de vlakte van het Rotsgebergte (Rocky mountains) en de kuststreken aan de Stille zee. De eerste is een zoo groote hoogte, dat de middelbare temperatuur aldaar, b. v. in het noordelijk deel van Nieuw-Mexico, aan die van den zomer in Engeland (60° Fh.) gelijk is, en de kust der Stille zee wordt door buitengewone oorzaken tot eene middelbare zomerwarmte van 75° afgekoeld, hetwelk naauwelijks zoo hoog is als de lente- en herfsttemperatuur ook aldaar. Door de groote hoogte in het binnenland wordt deze mindere temperatuur genoegzaam verklaard, en het is maar te verwonderen dat zij nog zoo vruchtbaar is, daar toch enkele streken daarvan zoo hoog liggen als de sneeuwlinie der Alpen. De warmte is zoo veel grooter dan op gelijke hoogten in Europa, dat zich geene anders gebruikelijke regels ter berekening van de temperatuur daarop laten toepassen. In Fort Laramie, 4500 voet boven de oppervlakte der zee, is de middelbare temperatuur van alle jaargetijden gelijk aan de breedtegraad op de Atlantische kust.

De linie der middelbare zomerwarmte van 65 Fh. buigt zich noordwaarts aan de bronnen van de Missisippi en aan de Roode rivier van het Noorden tot bijna naar Saskatschewan in Britsch Noord Amerika; van daar keert zij aan den oostelijken voet van het Rotsgebergte naar Fort Massachusetts in Nieuw-Mexico, loopt vervolgens aan de westelijke afhelling van het gebergte naar de steppen aan de Columbia-rivier op, vervolgens weder zuidelijk binnen de Zeealpen tot bijna naar San Diego en Californie.

De westgrens van de groote steppen is, in weerwil van hare grootere hoogte warmer dan de oostelijke. Westelijk van het rotsgebergte treft men gewigtige verschijnselen aan. De temperatuur der kust is merkwaardig gelijkmatig en jaar uit jaar in gerekend bedraagt de afneming der temperatuur van San Francisco (38° noord. br.) tot aan de noordgrens der Vereenigde Staten (49° noord. br.) maar 5°, terwijl zij op gelijken afstand op de Atlantische kust 22° (20 in den zomer en 30 in den winter) bedraagt. De kust aan de Stille zee heeft genoegzaam het klimaat van West-Engeland, Schotland en Noorwegen. De temperatuur in het binnenland, nabij het rotsgebergte is zeer veranderlijk. De zomer is heet, maar veranderlijk, en over het algemeen beantwoordt het klimaat meer aan het binnenland van Azie dan eenig gedeelte van Europa.

De winter in de Vereenigde Staten keert de krommingen der warmtegrenzen van den zomer

om; het binnenland en het Oosten zijn buitengemeen koud, terwijl de kust aan de Stille zee bijna zoo warm is als in den zomer. De vlakten in de nabijheid van de Missisippi zijn de koudste van de niet bergachtige streken, en aan de monding van de Red River (50° noord. br.) is de middelbare temperatuur, in den winter 0° Fh. of schier minus 14° Reaumur. Daarentegen heeft Puget's Sound in het Washingtonsch gebied (maar 2° breedtegr. zuidelijker) eene middelbare temperatuur van 40° Fh. of plus 4° R, d. i. dezelfde als het zuid westelijk Engeland, Zuid Frankrijk en Italie. De middelbare temperatuur van New York is 32° Fh.

Het Goud.

In eene verhandeling van den heer Soetbeer over het goud vindt men het volgende aangevoerd: De onlusten van 1848 en 1849 vermeerderden de navraag naar goud, en de prijzen van het goud stegen, tot het Californische goud de gemoederen in beweging bragt. De door de Hollandsche regering uitgevoerde opheffing van den gouden standaard brengt met de muntwet van Junij 1850 eene plotselinge vermindering der waarde van het goud te weeg, de goudkoersen zijn zoo lang gedrukt tot de omwisseling van het goud in zilver bewerkstelligd is. Na afloop dezer operatie rijst de goudprijs, tot in Febr. 1853 de Noord-Amerikaansche vrijstaten zilvermuntingen van ½ dollar verordenen, die 7 pCt. minder zilver bevatten dan de bestaande geheele dollars om aan de waardeverhouding van 1 : 14.88 te beantwoorden. Nadat van Junij 1851 tot Junij 1853 de waardeverhouding de wettelijke waardeverhouding in Frankrijk van 1 : 15½ vrij nabij gekomen is, rijst met den aanvang dezer vermunting van het 3e. kwartaal 1853 af de zilverprijs in Noord-Amerika. De vermunting van deze zilveren munt heeft in de jaren 1853 en 1854 ongeveer 18 millioen doll. bedragen. Deze zilveren munt dient tot pasmunt, en de aankoop van zilver tot dit oogmerk werkt op den prijs van het zilver der Europesche markt, gelijk het zou moeten geschieden, als Frankrijk grootere hoeveelheden pasmunt in zilver liet stempelen.

Het is niet te verwachten, dat het munten van den ½ dollar zoo ver zal gaan, om eene blijvende prijsverhooging des zilvers te vestigen, maar in de laatste jaren heeft een aanzienlijke uitvoer van zilver naar Azie plaats gehad, en Soetbeer heeft het in overeenstemming met de Fransche deskundigen Chevalier en Cochut, de vrees te kennen gegeven, dat al het Europesche zilver derwaarts zal uitgevoerd worden, als de regeringen er geene maatregelen tegen nemen, welke Soetbeer in de aanneming van den gouden standaard, vindt. Het gewigtigste moment voor den gouden standaard vindt Soetbeer in de toegenomen behoefte aan circulatiemiddelen, waaraan de voorhanden voorraad zilver en de jaarlijksche opdelving niet meer zouden kunnen voldoen. Aan dit zilvergebrek schrijft Soetbeer toe de sedert verscheidene maanden te Hamburg bestaande en sints langen tijd ongehoord gerezen disconto van 5 a 7 pCt., in welk gebrek aan circulatiemiddelen naar zijne gedachten bij invoering van den gouden standaard zou voorzien worden.

Daar men te Londen tot voor korten tijd denzelfden hoogen stand van het disconto had waar te nemen en de beurs van Parijs dezelfde ongelegenheid door aankoop van edele metalen met groote opofferingen zoekt te bestrijden, ofschoon de gouden standaard aldaar niet bestaat, is het nogtans aan te nemen, dat het hooge disconto en het gebrek aan metaal door toegenomen navraag van kapitalen veroorzaakt is.

De feiten door Soetbeer bijgebragt leiden tot hetzelfde resultaat omtrent het goud, als men uit de schriften van Schäbler opmaken kan, en dat hierop nederkomt: 1o. Europa verruilt tegen zijne producten de overzeesche producten, en onder dezen de edele metalen. Van edele metalen wordt slechts zooveel in Europa teruggehouden als het verkeer behoeft, en de ontbeerlijke voorraad dient tot aankoop van overzeesche producten. Eene vermindering der waarde van edele metalen zou slechts dan bestaan, als de overzeesche producten in prijs stegen, hetwelk sedert de ontdekking der goudgroeven van Californie en Australie niet plaats heeft gevonden, en bij de gewigtigste artikels van den overzeeschen handel ook sedert 400 jaren niet waar te nemen is. 2o. Eene verandering van de wettelijke bepalingen voor de munten verandert de waardeverhouding der edele metalen ook in naburige staten, terwijl de hoeveelheid der opdelvingen zonder uitwerking is, als de wettelijke bepalingen onveranderd blijven. 3o. De navraag van kapitalen verhoogt het disconto, en drukt den koers der effecten. De metalen vloeijen daarheen waar het disconto het hoogste en de effecten het laagste zijn, en omgekeerd moeten metalen in den uitvoer komen, wanneer op de beurs de effecten te hoog gestegen zijn, en het disconto lager staat dan aan de navraag naar kapitalen beantwoordt.

Gemengde Berigten.

De heer Courcelle-Seneuil, een der kundigste van de thans nog levende Fransche economisten, is eenige maanden geleden naar Chili vertrokken, ten einde aan het *Instituto* van Santiago het hoogleeraarsambt in de staathuishoudkunde te gaan bekleeden. Zedaar zeker een belangrijk verschijnsel, dat allezins pleit voor de verlichting van het bestuur der Zuid-Amerikaansche republiek. Chili steekt in dit opzigt gunstig af bij Frankrijk, waar de regering nog altijd vijandig jegens de staathuishoudkunde gezind is: zij heft de weinige leerstoelen, voor die wetenschap bestemd, op, of, wat nog erger is, kent die toe aan protectionisten.

In Belgie is het ten dezen opzigte althans niet beter gesteld, zoo als nog onlangs gebleken is uit de beraadslaging in de kamer van afgevaardigden, welke geleid hebben tot het goedkeuren van een reeds vroeger door de regering genomen besluit, waarbij de uitvoer van granen en van eenige andere levensmiddelen verboden wordt. Opmerkelijk is het, dat bij de discussie welke het nemen van dit besluit zijn voorafgegaan, vele sprekers de verklaring hebben afgelegd, dat zij voorstanders zijn van onbeperkte vrijheid van handel, maar niettemin "in dit bijzonder geval" vóór de verbodswet zouden stemmen. Sommige oppositie-bladen beweren, vrij indiscreet, dat *dit bijzonder geval* welligt doelt op de aanstaande verkiezingen, voor welke groote gelegenheid men gaarne met den lagen burgerstand, die een afschuw heeft van den uitvoer naar Engeland, goede vrienden wenscht te blijven.

Hoe ongelukkig intusschen de maatregel gekozen is, werd nog onlangs door *la Flandre maritime* kort maar duidelijk aangetoond in de volgende opgave van de tegenwoordige middenprijzen der granen:

	Belgie	Engeland.	Rotterd.	Amsterd.
Tarwe, fr.	37.70	33.36	33.71	35 62
Rogge, »	24.78	21.68	24.41	24.10

De marktprijzen van tarwe en rogge zijn dus daar waar de uitvoer verboden is hooger dan in die landen welke de meest volkomen handelsvrijheid handhaven. Arme Belgen!

Het ontbreekt intusschen niet aan pogingen om ook Belgie te winnen voor dat stelsel van handelsvrijheid, dat in Nederland zoowel als in Engeland resultaten oplevert ook voor den kortzigtigsten duidelijk. De heer G. de Molinari, hoogleeraar bij het Koninklijk Museum van Belgische Nijverheid, heeft zich aan het hoofd gesteld van een propaganda voor den vrijen handel, en, naar het schijnt met goed gevolg. Te Brussel is namelijk, op het voorbeeld van Parijs, eene Vereeniging gevestigd ter verspreiding van gezonde staathuishoudkundige beginselen, welke reeds in een aantal steden van Belgie hare afdeelingen bezit. En tijdschrift, *l'Economiste Belge*, onder redactie van den genoemden hoogleeraar, wordt aan hetzelfde doel toegewijd. Deze *agitatie* mag daarom van te meer belang heeten, omdat eene herziening van het Belgische handelstarief op handen schijnt. Intusschen zal de jeugdige vereeniging wel doen, wanneer zij zich op heel wat teleurstellingen voorbereidt.

Een ander middel om hetzelfde doel, vooral ook onder de hoogere klassen van de Belgische maatschappij, te bereiken, wordt beproefd door den heer Pascal Duprat, een der Fransche uitgewekenen, die te Brussel eene serie van lezingen geopend heeft over de Economisten der 19de eeuw. Aangezien de heer Duprat veel kennis met een groot oratorisch talent vereenigt, schijnen zijne lezingen bijzondere belangstelling op te wekken. Ongelukkig maar dat de redenaar ietwat naar de zijde der socialisten overhelt, zoo als reeds genoegzaam kan worden opgemaakt uit de wijze waarop hij de economisten der 19de eeuw groepeert. Hij verdeelt die namelijk in vier klassen, te weten: 1) de industriële school, aan welker hoofd Adam Smith en J. B. Say; 2) de electische school, waaraan Florès Estrada, Ganilh en anderen verbonden zijn; 3) de critische school, onder welker voornaamste organen Sismondi en Eugène Buret behooren; 4) de organieke school, waaronder, gerangschikt worden de charitistische staathuishoudkundigen, met den heer Villeneuve-Bargemont aan het hoofd en . . . de socialisten. De heer de Molinari, die in zijn tijdschrift deze bijzonderheden mededeelt, merkt daarbij zeker niet ten onregte op, dat wanneer men de socialisten onder de staathuishoudkundigen wil opnemen, de atheïsten ook wel onder de theologanten kunnen worden gerangschikt.

Eene nieuwe methode om het springen van stoomketels te voorkomen, die zeer goed moet blijken te zijn, wordt thans in Engeland toegepast. Het geheele toestel bestaat in eene knievormig gebogen pijp, die den ketel met den schoorsteen verbindt en in eerstgenoemden op de doelmatigste wijze onder het gewone waterpas uitloopt. Op deze plaats is de aan den eenen kant gesloten pijp voorzien van gaten van ongeveer eene halve duim middellijn en deze gaten zijn verstopt met eene ligt smeltende metaal-compositie, waarvan de graad van smeltbaarheid berekend moet worden naar de drukking van den ketel. Wanneer nu het water in den ketel beneden het bepaalde niveau daalt, komt de pijp bloot, de hitte van den oven werkt op het smeltbare metaal, dat smelt, de stoom ontsnapt door de pijp en dooft spoedig het vuur uit, waardoor niet alleen het gevaar van het springen van den ketel vermeden is, maar ook de langere schadelijke werking van het vuur op den waterwarmen ketel weggenomen wordt. Men heeft reeds lang ligt smeltbare metaal-composition gebruikt, doch dan werkte de hitte van den stoom er op en hier direct de hitte van den oven.

— Door den majoor Stuart wordt aan den *Times* geschreven, dat het hem met vier andere Engelschen gelukt is, den Ararat te beklimmen. Nadat de eerste proefneming mislukt was, werd op 13 Julij eene nieuwe poging daartoe gedaan. Toen het gezelschap omstreeks een derde deel van den top beklommen had, moesten zij de Kurden terug laten keeren, daar deze er uit bijgeloof bedenking in maakten om op den berg te overnachten. Nadat men den 14den Julij op eene hoogte van 14,000 voet boven de oppervlakte der zee de zon had zien opgaan, bereikte men om 9 uur den kruin, waar de Engelschen een kleinen sabel in de sneeuw staken, dien zij aan den voet van het Abich'sche kruis gevonden hadden. De top

van den berg toont hevige vulkaansche bewegingen. De hoogste, bijna steile kruin, vormt een driehoek, welks voet omstreeks 200 yards en welks hoogte 300 yards is. (De Ararat vormt, zoo als men weet, de grensscheiding tusschen het Russische, Perzische en Turksche gebied. Voor de eerste maal werd de top van den berg door professor Parrot, Behagel en Schiemann in het jaar 1829 beklommen. In het jaar 1840 veranderde de gedaante van den berg ten gevolge van de vreesselijke aardbeving van 20 Junij. In het jaar 1845 werd de Ararat door Moritz Wagner en Abich beklommen en geologisch onderzocht en beschreven.)

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 11n. dezer, de Nd. Am. brik *Pacific*, kapt. G. Hardij, van Boston.

Idem, het schip *Anna*, kapt B. Schil, van Amsterdam. Passagiers: Mevr. van Kampen en kind, Mejufvr. A. Thurkow en de Heeren de Petit, 2e. Luit. bij het batt. jagers en S. de Vries.

Uitgeklaard.

Den 13n. dezer, het schip *Wilhelmina*, kapt. C. H. Klint, naar Amsterdam, lading: 422 v. Suiker 605897 p., 20 balen schoone Katoen 6235 p., en 13. pies vk. hout.

In Texel gearriveerd.

Den 31n. Aug., het Nederl. schip *Noord Holland*, kapt. F. C. Overeem.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Wilbrandus Udo, kapt. Brouwer, adres bij H. Degenhard. Sluit 15 dezer.

Suriname, kapt. P. Rijntjes, adres bij Gisius & Co. — Sluit 28 *dezer*.

Anna Maria Wilhelmina, kapt. J. Jansen, adres bij J. H. Zaal.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmse, adres bij J. H. Zaal.

Juvaan, kapt. Eijlers, adres bij F. P. Bouguenon.

STAAT van de gevallen regens en der temperatuur van den 5n. tot den 11n. October 1856.

		gevallen regen. in millim.	uitgedampt. in millim.	Temperatuur. maxim.	minim.
Zondag	5	1,9	4.5	32.4	24
Maandag	6	5.1	3	33	23,4
Dingsdag	7	0	4.6	32.5	23.9
Woensdag	8	14.5	3.7	32	24.3
Donderdag	9	0	3.8	31	24,5
Vrijdag	10	17,0	4.1	31,6	24,6
Zaturdag	11	0	5.3	31	24
Totaal		38.5	29.0		

ADVERTENTIEN.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, Woensdag den 15 October e. k., des avonds *half zeven* ure.

Naar aanleiding van de conditien tot aanbesteding van TIMMERWERKEN en levering van MATERIALEN voor het Kerkgebouw der *Hervormde Gemeente* te *Paramaribo*, wordt de gegadigden kennis gegeven, dat de aanwijzing der te verrigten werken, etc., zal plaats vinden op Dingsdag morgen ten *negen* ure in het Kerkgebouw; en de inschrijvings-billetten uiterlijk binnen *acht* dagen daarna moeten worden ingeleverd aan den President der Commissie voor de *Hervormde Christelijke Eeredienst* de Heer Mr. B. DONKER CURTIUS.

Namens de Commissie voornoemd,
B. C. VAN DEN ENDE,
Secretaris.

VENDU.

[13642] DONDERDAG e. k., des morgens om 9 ure, zullen ten huize van den Heer KOHN aan de *Watermolen straat*, door den Vendumeester A. SALOMONS, verkocht worden:

Diverse **WINKELGOEDEREN**, DRANKEN, *kwart* en *halve* tonnen extra *Hamb.* ZOUTVLEESCH, WITTE O. I. **RIJST**, W. P. Planken, benevens 1 **ROLDER**.

Zijnde de Planken te bezigtigen ten huize van J. VON KÖNIGSLÖW & D'ARTENAY, de Rolder op het Erf van den boedel S. DE LA PARRA naast de Heeren BIXBY & Co.

De GOEDEREN zijn te bezigtigen één dag vóór en op den verkoopdag.

(13643) Op Vrijdag den 17den October 1856, des namiddags ten 4 ure, zal door den Vendumeester J. C. GOMPERTS, ten huize van den Heer TH. GREEN aan de *Saramacca straat*, voor rekening van wien het mogt aangaan, *ad opus jus habentium* publiekelijk tegen *gereede betaling* worden verkocht:

Het afgekeurde Nederlandsche Schoener Galjootschip **ANTJE EN JANSJE**, gevoerd geweest door kapt. A. A. KROL, met al deszelfs toebehooren, als: Masten, Ankers, Kettingen, Touwwerk, Zeilen, Rondhouten, Boot, gereedschappen, enz. enz., en zulks bij kavelingen, zoo als dezelve ten huize voormeld, één dag vóór en op den verkoopdag ter bezigtiging zullen liggen.— Kunnende het schip op aanvrage bij kapt. A. A. KROL bezigtigd worden.

Paramaribo, den 13 *October* 1856.

(13644) **E. J. S. STUGER**, zal verhuren, op den 16n. October e. k., des namiddags om 4 uren, ten huize van den Gezworen Klerk M. L. GOEDE, aan de meestbiedenden: de slavinnen *Wilhelmina*, *Anthoinetta* en *Dido* (Velducciden), benevens hunne kinderen *Mozes*, *Charles* en *Lunes*, bekend sedert 1839, ten name van den grond *Elisabethshof.*

PILLEN

uit het Planteurijk

van

Dr. J. A. MULLER Jz.

Preservatief en Curatief.

Eene twintigjarige ondervinding, in de tropische gewesten, heeft DR. **MULLER** tot de overtuiging gebragt, dat alle ziekten haar ontstaan te danken hebben aan dyscrasie van het bloed, ontsteltenis van de maag, ingewanden en nieren, en onderdrukte huiduitwaseming. Het is hem gelukt, **Pillen** uit het planteurijk te bereiden, die de voorbeschiktheid en oorzaken der ziekten wegnemen, de onderdrukking en stoornis der verschillende organen van het menschelijk ligchaam herstellen en in eene aangename harmonie terugbrengen, zoodat de patient, na het gebruik dezer **Pillen**, spoedig hersteld zal zijn. Zij maken het hoofd helder, de borst ruim, de maag graag; zij zuiveren ingewanden en nieren, verbeteren het bloed en herstellen de huiduitwaseming.

Zij worden dus aangewezen in alle heerschende epidemiën, catarrhale en heete koortsen, moeras- en gele koorts; ook in Chronische ziekten; bij hæmorrhoïdale ongesteldheid en stoornissen der menses; geelzucht, waterzucht, enz.

Zwangere en zogende vrouwen kunnen ze gerust gebruiken, als werkende niet op de vrucht of zuigeling terug.

Hare werking is spoedig, zeker, zacht, zonder pijn of snijding.

Deze **Pillen** zijn alhier verkrijgbaar bij den Apotheker H. GOUDMAN a **50** Cts., **75** Cts, *f* **1.** *f* **1,50**, enz. [13645]

TREKKING op eene groote LEENING van het Hertogdom *Hessen.*

Op den 1n. December 1856 en 1n. Junij 1857, zal, met magtiging van het Gouvernement, de trekking plaats vinden telkens van **750** aandeelen in **1500** prijzen, als volgt:

1	prijs van			36,000 doll.
1	»	»		8,000 »
1	»	»		4,000 »
1	»	»		2,000 »
2	prijzen	»	*f* 1500	3 000 »
3	»	»	» 1000	3,000 »
5	»	»	» 400	2,000 »
10	»	»	» 200	2,000 »
20	»	»	» 120	2,400 »
106	»	»	» 100	10,600 »
1350	»	»	» 55	74,250 »

1,500 prijzen ten bedrage van 147,250 doll.

$6\frac{2}{3}$ doll. op 1 pond sterling gerekend.

PRIJS DER ACTIEN.

1	geheel Lot	1	p. st.	*f*	**12.**
6	» Loten	5	»	»	**60.**
30	» »	20	»	»	**240.**
65	» »	40	»	»	**480.**

Men kan voor het bedrag der gewenschte Actien, remitteren in Wissels en Bankbilletten op Holland, Engeland of Frankfort, of wel men kan zijne gelden door middel eener Bank of welbekend Handelshuis aan Heeren S. STIEBEL & Co. No. 32 NICHOLAS LANE, *Lombard Street* te *Londen*, doen toekomen, aan wien men des verkiezende zijne brieven voor ondergeteekenden kan adresseren.

MORIZ STIEBEL ZONEN,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs te *Frankfort* aan de *Main.*

Het PLAN dezer Trekking kan ingezien en informatien ingewonnen worden op het Bureau dezer Courant. (13646)

M. J. HEIJMANS

heeft wederom ontvangen:

Extra **BOTER** en *KAAS*, alsmede groote *BROODSUIKERS* en *extra* **COGNAC BRANDEWIJN** en meer andere *GOEDEREN.* [13647]

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.